

Bruxelles, 6 iunie 2025
(OR. en)

9951/25

ENV 479
CLIMA 196
AGRI 255
FORETS 37
ENER 220
TRANS 230
IND 175
SAN 307

NOTĂ DE ÎNSOȚIRE

Sursă:	Secretara Generală a Comisiei Europene, sub semnătura dnei Martine DEPREZ, Directoare
Data primirii:	6 iunie 2025
Destinatar:	Dna Thérèse BLANCHET, Secretară Generală a Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	C(2025) 3580 final
Subiect:	RECOMANDAREA COMISIEI din 4.6.2025 privind principiile directoare ale „utilizării eficiente a apei înainte de toate”

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul C(2025) 3580 final.

Anexă: C(2025) 3580 final

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 4.6.2025
C(2025) 3580 final

RECOMANDAREA COMISIEI

din 4.6.2025

privind principiile directoare ale „utilizării eficiente a apei înainte de toate”

RECOMANDAREA COMISIEI

din 4.6.2025

privind principiile directoare ale „utilizării eficiente a apei înainte de toate”

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 292,

întrucât:

- (1) Din cauza practicilor nesustenabile de gestionare a apei, dar și din cauza poluării și a creșterii cererii, calitatea apei, cantitatea de apă și sănătatea ecosistemelor acvatice din Uniune nu se îmbunătățesc atât de repede pe cât ar trebui. Schimbările climatice și pierderea biodiversității agravează această tendință. Constrângerile în materie de apă afectează din ce în ce mai mult societatea și economia. În acest context, devine absolut necesar să se eficientizeze utilizarea apei.
- (2) Raportul Comisiei către Consiliu și Parlamentul European¹, care prezintă progresele înregistrate în ceea ce privește punerea în aplicare a Directivei 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului² și a Directivei 2007/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului³, confirmă că deficitul de apă reprezintă o preocupare din ce în ce mai acută pentru majoritatea statelor membre. Deficitul de apă afectează aproximativ 34 % din teritoriul Uniunii și, cel puțin un anotimp pe an, circa 40 % din populația Uniunii⁴. Deficitul de apă este cauzat de supraexploatare, la care se adaugă efectele schimbărilor climatice⁵. Parlamentul European a solicitat să se ia măsuri cu privire la aceste probleme⁶.
- (3) Anual, secetele afectează, în medie, 4 % din teritoriul Uniunii. În sudul și sud-vestul Europei, debitul râurilor în timpul verii ar putea scădea cu până la 40 %, într-un scenariu de creștere a temperaturii cu 3 °C. În Europa, secetele au devenit din ce în ce mai frecvente și mai intense în ultimele decade. Episoadele de secetă severă și de caniculă din 2022, de exemplu, au cauzat pierderi economice estimate la 40 de miliarde EUR, cele mai importante fiind înregistrate în Italia, Spania și Franța⁷.

¹ Raport al Comisiei către Consiliu și Parlamentul European referitor la punerea în aplicare a Directivei-cadru privind apa (2000/60/CE) și a Directivei privind inundațiile (2007/60/CE) - Al treilea set de planuri de gestionare a bazinelor hidrografice. Al doilea set de planuri de gestionare a riscurilor de inundații, COM(2025) 2 final.

² Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei (JO L 327, 22.12.2000, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2000/60/oj>).

³ Directiva 2007/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2007 privind evaluarea și gestionarea riscurilor de inundații (JO L 288, 6.11.2007, p. 27, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2007/60/oj>).

⁴ A se vedea analiza AEM intitulată *Water Scarcity Conditions in Europe* (Condiții de deficit de apă în Europa), disponibilă [aici](#). Se consideră că un indicator WEI + de peste 20 % referitor la resursele de apă semnalează o situație de deficit de apă.

⁵ AEM, *Water Resources Across Europe* (Resursele de apă de pe teritoriul Europei), 2021, disponibil [aici](#).

⁶ Rezoluția Parlamentului European din 7 mai 2025 referitoare la Strategia europeană pentru reziliența în domeniul apei (2024/2104(INI)).

⁷ *European Climate Risk Assessment* (Evaluarea europeană a riscurilor climatice), [EEA Report 01/2024](#) (Raportul AEM 01/2024), pagina 209, cu referințe suplimentare.

- (4) Potrivit previziunilor, schimbările climatice în curs vor agrava această problemă, pe măsura creșterii impactului și frecvenței secetelor. Impactul consumului excesiv, cu caracter structural, combinat cu agravarea riscului de secete prelungite pune în pericol securitatea apei, aprovizionarea cu apă potabilă, agricultura, navigația interioară, turismul și alimentarea cu energie electrică⁸. Deficitul de apă care afectează toate sectoarele și pierderea de producție agricolă din cauza căldurii combinate cu seceta figurează printre principalele riscuri generate de schimbările climatice în Europa⁹.
- (5) Între 2000 și 2022¹⁰, captările anuale de apă dulce au scăzut, cu diferențe geografice, cu 19 %, dar se preconizează că vor înregistra o nouă creștere pe cap de locuitor. Această situație se explică prin faptul că: (i) progresele realizate în ceea ce privește utilizarea eficientă a apei în sectoarele cu cea mai mare intensitate a consumului, precum energia și agricultura, inclusiv bioenergia, sunt insuficiente; (ii) transformarea industrială și digitală necesită mai multă apă dulce și (iii) gestionarea defectuoasă, poluarea și schimbările climatice exercită presiuni din ce în ce mai puternice asupra disponibilității apei dulci curate în scopuri socioeconomice. Din aceste cauze, fluxurile ecologice, esențiale pentru protejarea ecosistemului apei și competitivității economiei Uniunii, care are nevoie de apă dulce curată tot atât cât are nevoie de energie curată, au de suferit.
- (6) Banca Centrală Europeană estimează că până la 60 % din riscurile de credit rămase neacoperite în zona euro ar putea suferi o anumită expunere la deficitul de apă și la stresul termic, iar 20 %, la inundații¹¹. În plus, pe măsură ce se intensifică riscurile climatice legate de apă, s-ar putea accentua deficitul în materie de asigurări¹², ceea ce ar îngreuna redresarea economică după incidente legate de apă, ca, de exemplu, secetele sau inundațiile.
- (7) Investițiile în utilizarea eficientă a apei vor contribui la furnizarea unei cantități suficiente de apă sectoarelor economice esențiale pentru autonomia strategică a Uniunii, având astfel potențialul de a spori competitivitatea, aspect recunoscut în Pactul pentru o industrie curată¹³. De asemenea, valorificarea potențialului de economisire a apei va crea oportunități de afaceri și economii de costuri pentru consumatori. Industria Uniunii este deja un precursor la nivel mondial în dezvoltarea tehnologiilor din domeniul apei.
- (8) Busola pentru competitivitate din 2025¹⁴ invită statele membre să abordeze problema deficitului tot mai mare de apă prin îmbunătățirea practicilor și a infrastructurilor de gestionare a apei, prin sporirea eficienței apei și prin promovarea utilizării sustenabile a apei.

⁸ *The European Climate Risk Assessment* (Evaluarea europeană a riscurilor climatice) (2024), capitolele 5 și 11, care conține și numeroase informații cu privire la creșterea estimată a frecvenței secetelor prelungite (inclusiv a marilor secete) în Europa.

⁹ Grupul interguvernamental privind schimbările climatice, Al șaselea raport de evaluare <https://www.ipcc.ch/assessment-report/ar6/>

¹⁰ AEM (2024), *Water abstraction by source and economic sector in Europe* (Captarea apei per sursă și sector economic în Europa), disponibilă la adresa <https://www.eea.europa.eu/en/analysis/indicators/water-abstraction-by-source-and>

¹¹ Banca Centrală Europeană, *Climate-related risks to financial stability* (Riscurile legate de climă la adresa stabilității financiare), Graficul B.2

¹² Banca Centrală Europeană, *The Climate Insurance Protection Gap* (Deficitul în materie de protecție prin asigurări împotriva riscurilor legate de climă), pe baza datelor EIOPA, disponibil [aici](#).

¹³ Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor „Pactul pentru o industrie curată: o foaie de parcurs comună pentru competitivitate și decarbonizare”, COM(2025) 85 final.

¹⁴ Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, „O Busolă pentru competitivitatea UE”, COM(2025) 30 final.

Comunicarea comună referitoare la Strategia europeană privind o Uniune a pregătirii¹⁵ subliniază necesitatea de a consolida accesul la resurse critice în întreaga Uniune, cum ar fi apa, de exemplu pentru răspunsul în situații de urgență și în caz de dezastre.

- (9) Interdependența dintre apă și resursele energetice este un factor critic pentru asigurarea securității și rezilienței sistemelor de alimentare cu apă și a sistemelor energetice din Uniune.
- (10) Uniunea trebuie să ia măsuri pentru utilizarea eficientă a apei, ca urmare a obligațiilor care îi revin în temeiul normelor europene și internaționale, cum ar fi Convenția Organizației Națiunilor Unite privind protecția și utilizarea cursurilor de apă transfrontaliere și a lacurilor internaționale, semnată la 17 martie 1992 la Helsinki, articolul 7 din Acordul de la Paris, semnat la 12 decembrie 2015 la Paris, articolul 5 din Regulamentul (UE) 2021/1119 al Parlamentului European și al Consiliului¹⁶, precum și angajamentele asumate de Uniunea Europeană în cadrul Programului de acțiune al ONU în domeniul apei¹⁷. Și ținta 6.4 din obiectivele de dezvoltare durabilă ale ONU obligă părțile să sporească în mod substanțial eficiența utilizării apei în toate sectoarele până în 2030.
- (11) Pactul verde european¹⁸ a inițiat o strategie concertată pentru o economie din ce în ce mai neutră din punct de vedere climatic, fără substanțe toxice, eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor și competitivă, în care creșterea economică să fie decuplată de consumul de resurse, pentru a răspunde la provocările legate de climă și mediu.
- (12) Strategia Uniunii privind adaptarea la schimbările climatice¹⁹, Evaluarea europeană a riscurilor climatice și Comunicarea privind gestionarea riscurilor climatice oferă o imagine de ansamblu asupra gamei largi de efecte ale riscurilor climatice și a necesității de a lua măsuri, în condițiile în care politicile și măsurile aplicate nu țin pasul cu ritmul schimbărilor climatice. Abordarea problemei deficitului de apă și a secetelor este unul dintre domeniile în care este necesar să se ia măsuri. Se subliniază faptul că asigurarea disponibilității apei dulci într-un mod durabil este fundamentală pentru reziliența la schimbările climatice.
- (13) Deficitul de apă are un impact foarte puternic asupra sănătății ecosistemelor marine și asupra viabilității activităților sociale și economice ale comunităților costiere și insulare care depind de aceste ecosisteme. De aceea, gestionarea apelor dulci și marine într-un mod integrat și eficient este o necesitate.
- (14) Planul de acțiune privind economia circulară²⁰ prevede o agendă care să ne permită să avansăm în direcția menținerii consumului de resurse în limitele planetei, inclusiv în ceea ce privește apa. În concordanță cu acest obiectiv, promovarea reutilizării în condiții de

¹⁵ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor referitoare la Strategia europeană privind o Uniune a pregătirii, JOIN(2025) 130 final.

¹⁶ Regulamentul (UE) 2021/1119 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 iunie 2021 de instituire a cadrului pentru realizarea neutralității climatice și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 401/2009 și (UE) 2018/1999 („Legea europeană a climei”) (JO L 243, 9.7.2021, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj>).

¹⁷ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7443-2023-INIT/en/pdf>

¹⁸ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor „Pactul verde european”, COM(2019) 640 final.

¹⁹ Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor „Construirea unei Europe reziliente la schimbările climatice - Noua Strategie a UE privind adaptarea la schimbările climatice”, COM(2021) 82 final.

²⁰ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, „Un nou Plan de acțiune privind economia circulară – Pentru o Europă mai curată și mai competitivă”, COM(2020) 98 final.

siguranță a apei în diferite sectoare poate debloca potențialul economic în regiunile cu stres hidric. De asemenea, aceasta poate reduce nevoia de proiecte de infrastructură costisitoare, cum ar fi noi rezervoare sau uzine de desalinizare, permițând realizarea de economii pe termen lung și îmbunătățirea rezilienței întreprinderilor la penuria de apă, precum și reducerea riscurilor operaționale.

- (15) Regulamentul (UE) 2024/1781 al Parlamentului European și al Consiliului²¹ permite să se stabilească cerințe în materie de proiectare ecologică pe care trebuie să le respecte produsele pentru a îmbunătăți o serie de aspecte, inclusiv utilizarea și eficiența utilizării apei, pentru aproape toate categoriile de produse fizice. Elementele prezentei recomandări vor contribui la punerea în aplicare a regulamentului menționat.
- (16) Prezenta recomandare oferă orientări cu privire la elemente care nu sunt abordate în mod cuprinzător în legislația Uniunii din domeniul apei: Directivele 2000/60/CE, (UE) 2020/2184²², (UE) 2024/3019²³, (UE) 2024/1785²⁴ ale Parlamentului European și ale Consiliului și Regulamentul (UE) 2020/741 al Parlamentului European și al Consiliului²⁵.
- (17) Pentru a se promova utilizarea eficientă a apei, este oportun să se definească un set de principii și recomandări care să stea la baza viitoarelor acțiuni ale Uniunii și ale statelor membre menite să ofere siguranța că potențialul de economisire a apei în procesul decizional și utilizarea mai responsabilă a apei în toate sectoarele sunt luate în considerare într-un mod mai sistematic.
- (18) Principiul „utilizării eficiente a apei înainte de toate” urmărește să asigure sustenabilitatea pe termen lung a consumului de apă, ținând seama de faptul că resursele naturale de apă dulce sunt limitate și vor scădea și mai mult ca urmare a creșterii încălzirii globale. Măsurile de creștere a eficienței utilizării apei ar trebui să se bazeze pe o analiză cost-beneficiu care să includă factori economici, de mediu și societali, luând în considerare totodată subsidiaritatea, proporționalitatea, corectitudinea și echitatea.
- (19) Pentru a accelera aplicarea principiului „utilizării eficiente a apei înainte de toate” și pentru a promova punerea în aplicare pe scară largă a unor măsuri eficiente din punctul de vedere al consumului de apă, este necesar să se stabilească obiective orientative. Din acest motiv, statele membre ar trebui încurajate să își stabilească propriile obiective de utilizare eficientă a apei, în funcție de circumstanțele lor naționale.
- (20) Punerea în aplicare a principiului utilizării eficiente a apei ar trebui să valorifice în mod optim noile tehnologii, cum ar fi contoarele inteligente digitale și senzorii digitali inteligenți

²¹ Regulamentul (UE) 2024/1781 al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a unui cadru pentru stabilirea cerințelor în materie de proiectare ecologică pentru produsele sustenabile, de modificare a Directivei (UE) 2020/1828 și a Regulamentului (UE) 2023/1542 și de abrogare a Directivei 2009/125/CE (JO L, 2024/1781, 28.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1781/oj>).

²² Directiva (UE) 2020/2184 a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2020 privind calitatea apei destinate consumului uman (JO L 435 din 23.12.2020, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2020/2184/oj>).

²³ Directiva (UE) 2024/3019 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 noiembrie 2024 privind epurarea apelor uzate urbane (JO L, 2024/3019, 12.12.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/3019/oj>).

²⁴ Directiva (UE) 2024/1785 a Parlamentului European și a Consiliului din 24 aprilie 2024 de modificare a Directivei 2010/75/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind emisiile industriale (prevenirea și controlul integrat al poluării) și a Directivei 1999/31/CE a Consiliului privind depozitele de deșeuri (JO L, 2024/1785, 15.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1785/oj>).

²⁵ Regulamentul (UE) 2020/741 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 mai 2020 privind cerințele minime pentru reutilizarea apei (JO L 177, 5.6.2020, p. 32, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/741/oj>).

pentru detectarea și gestionarea scurgerilor, inclusiv din infrastructura de apă potabilă, în conformitate cu cerința prevăzută la articolul 4 alineatul (3) din Directiva 2020/2184.

- (21) Atunci când este necesar să se eșaloneze măsurile de creștere a eficienței utilizării apei în funcție de constrângerile privind resursele disponibile, ar trebui să se acorde prioritate sectoarelor cu cel mai mare consum de apă sau sectoarelor cu cel mai mare potențial de economisire a apei, după efectuarea unei evaluări a compromisurilor posibile, în special în ceea ce privește sectoarele strategice, respectându-se totodată ierarhia măsurilor de gestionare a apei. Cu siguranță, aceste sectoare vor fi diferite de la un bazin hidrografic la altul și de la un acvifer la altul.
- (22) Măsurile de utilizare eficientă a apei ar trebui integrate în programele de măsuri ale planurilor de management al bazinelor hidrografice. Aceste măsuri nu pot conduce la economisirea apei și la progresele dorite în direcția rezilienței în domeniul apei decât dacă se înscriu într-o abordare cuprinzătoare. Măsurile însoțitoare în materie de guvernanta și utilizarea instrumentelor economice pot transforma progresele realizate în ceea ce privește eficiența utilizării apei într-o îmbunătățire durabilă a echilibrului hidric prin evitarea efectelor de recul. Strategiile de utilizare eficientă a apei ar trebui să fie întotdeauna coerente cu strategiile naționale de adaptare la schimbările climatice,

RECOMANDĂ:

Principiul „utilizării eficiente a apei înainte de toate”

- (1) Statele membre sunt încurajate să aplice principiul „utilizării eficiente a apei înainte de toate”, ținând seama de considerentele economice, sociale și de mediu, atunci când adoptă măsuri naționale care afectează gestionarea apei.
- (2) „Utilizarea eficientă a apei înainte de toate” constă în a lua toate măsurile necesare pentru a reduce cererea de apă și în a acorda prioritate acestor măsuri, și nu exploatarea unor resurse de apă suplimentare. În ordine descrescătoare, ar trebui să se acorde prioritate în primul rând reducerii consumului, în al doilea rând măsurilor de creștere a eficienței, în al treilea rând reutilizării apelor uzate și în al patrulea rând extinderii alimentării cu apă.
- (3) Având în vedere potențialul de economisire a apei, UE ar trebui să urmărească sporirea eficienței utilizării apei cu cel puțin 10 % până în 2030. Statele membre sunt încurajate să își stabilească propriile obiective de utilizare eficientă a apei, în funcție de circumstanțele lor naționale. Comisia va colabora cu statele membre și cu părțile interesate pentru a elabora o metodologie comună pentru atingerea obiectivelor privind utilizarea eficientă a apei, ținând seama de diferențele teritoriale și de alt tip dintre țări, regiuni și sectoare.

Gestionarea eficientă a resurselor de apă

- (4) Se recomandă ca statele membre să aplice practicile de gestionare a apei prezentate în anexă, bazându-se în special pe bilanțul hidrologic al bazinelor hidrografice și pe previziuni fiabile privind necesarul de apă din punctul de vedere al mediului și din punct de vedere socioeconomic. Aceste practici ar trebui să fie sprijinite și de evaluări ale impactului schimbărilor climatice și ale vulnerabilității bazate pe scenarii relevante privind schimbările climatice, precum și de impactul acestora asupra securității civile. Aceste practici ar trebui să se bazeze pe controale eficace și periodice ale captărilor de apă, pe proceduri adaptabile de autorizare, pe un sprijin puternic pentru cercetare și inovare și pe utilizarea deplină a instrumentelor digitale avansate.

- (5) Se recomandă ca statele membre să promoveze eficiența la toate nivelurile lanțului de alimentare cu apă, și anume stocarea, transportul și utilizarea apei, astfel cum se prevede în anexă, și să asigure investițiile necesare.
- (6) Se recomandă ca statele membre să aplice principiul „utilizării eficiente a apei înainte de toate”, atunci când este posibil, în toate sectoarele în care se utilizează apă, inclusiv în agricultură, energie, industrie, comerț, sectorul aprovizionării publice cu apă și economia digitală, la toate nivelurile de planificare și de acordare de autorizații de gestionare a apei.

Guvernanța

- (7) Se recomandă ca statele membre să asigure o guvernanță adecvată a gestionării apei, asigurând în special mecanisme transparente, sigure, incluzive, echitabile și previzibile de alocare a apei, oferind certitudine cu privire la prioritățile de alocare între categoriile de utilizări în caz de deficit, concomitent cu protejarea accesului grupurilor vulnerabile și marginalizate la apă potabilă la prețuri accesibile și la apă pentru sanitație.

Formare și sensibilizare

- (8) Se recomandă ca statele membre să investească în competențe și resurse umane pentru a asigura o gestionare eficientă și eficientă a apei la toate nivelurile.
- (9) Se recomandă ca statele membre să ia măsuri pentru a sensibiliza cetățenii, autoritățile locale și întreprinderile cu privire la principiul „utilizării eficiente a apei înainte de toate”. Acțiunile de acest tip ar trebui organizate în mod repetat, la intervale regulate.

Cooperarea transfrontalieră și dimensiunea internațională

- (10) Statele membre ar trebui să asigure o cooperare transfrontalieră deplină în ceea ce privește aspectele cantitative ale gestionării apei pentru toate bazinele hidrografice, inclusiv prin intermediul mecanismelor prevăzute în Directiva 2000/60/CE și al mecanismelor și organismelor de cooperare internațională relevante.
- (11) Se recomandă ca statele membre să promoveze principiul „utilizării eficiente a apei înainte de toate” și la nivel internațional, cum ar fi în cadrul UN-Water, UNEP, G7 și G20, OCDE, CCONUSC, Convenția Națiunilor Unite pentru combaterea deșertificării, Convenția privind diversitatea biologică și FAO, și să își consolideze colaborarea cu instituții financiare precum Banca Europeană de Investiții, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare și Banca Mondială, precum și cu sectorul privat pentru a atrage investiții pe termen lung în inițiative ce vizează utilizarea eficientă a apei.

Adoptată la Bruxelles, 4.6.2025

*Pentru Comisie,
Jessika ROSWALL
Membru al Comisiei*

COPIE LEGALIZATĂ
Pentru Secretarul General

Martine DEPREZ
Director
Procesul decizional și colegialitatea
COMISIA EUROPEANA